

Megjelen minden vasárnap

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 4 frt.
Félévre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 8 kr.

SZERKESZTŐSÉG:

Szobotka Gusztávnál hova a lap szellemi részét illető közlemények intézendők.

MINDSZENT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

HIRDETÉSEKRE NÉZVE

a lap hátulsó (4-ik) oldala 20 helyre van beosztva. Egy hely ára 90 kr. Kincstár bélyegilleték külön 30 kr. Az előfizetések és hirdetési díjak főtisztelendő Keller Lajos plébános urhoz küldendők.

NYILTÉRBE

minden egyes sor közlése 15 kr. Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem adatnak.

Községi tisztujítás előtt.

A községi képviselőket megválasztotta közönségünk. Óva intettük bár a választókat, felhívtuk az illetők figyelmét, mily arányban szeretnők, ha a választás megejteték, de hiába.

Jobbnak látta a közönség így, a hogy történt, legyen az ő kívánsága szerint.

Azt mondják: „a nép szava isten szava”. Mi nem hisszük, hogy ily csekély dolgokban is állana eme közmondás, de ha áll, úgy áll az is, hogy a nép tévedhet.

A megválasztott képviselők fölött itéletet mondani idő előtti, de ha itt könnyen engedett is a választó közönség egyesek rábeszélésének, óhajtandó, hogy a legközelebb megtartandó községi tisztujításnál megfontolva és megfontolva adja szavazatát azokra és válassza meg azokat, kik arra érdemesekek és a betöltendő állásra képesítettek.

Szép állás a községi képviselő állása is, megtisztelő a megválasztottra nézve a bizalom, ennek megfelelni, eleget tenni nem tulságosan nehéz. Máskép áll a községi előjáróság tagjainál a dolog.

Mióta a község előjáróságait választjuk az azokra bizott teendők halmaza ép úgy gyarapodott, mint fokozatosan nőtt a felelősség terhe, ámde hatványozott ma napság a községi előjáróságra bizott teendők és értékek összege a régen multéhoz képest.

Szegény kis község voltunk hajdan, ma sem vagyunk gazdagok, csak hogy a régi kis községből nagy községgé lettünk és ez átalakulással kapcsolatos volt szük-

TÁRCZA.

Szent beszéd.

Erdélyi Gyula kegyestanitőrendi áldozópap első miséjén 1888. augusztus 20-án mondotta

Kis Sándor,
kegyestanitőrendi áldozópap.

Ami Urunk Jézus Krisztus szent nevében ünnepre gyülekezett áhítatos keresztény hivek! „Ha minden szentek szívével, az angyaloknak nyelvvel tudna ajkam szólani, talán még akkor sem bírnám méltóképen elzengeni nektek, hogy minő szent, mi magasztos ünnepre gyülekeztek ma ide: a Szentháromság egy Isten anyaszentegyházába. Nem. Mert: ki volna képes a nap fényességét, a csillagok ragyogását, a magas ég derűjét híven festeni? ki gyűjthetne imafüzérbe elegendő szót, hogy a végtelen irtalmu Gondviselés minden kegyét meghálálhassa? Mikép fejezhetném ki én, gyöngye földi ember, azt az örömet, mely a mai napon minden angyalok és szentek s minden igazhivők szívét-lelkét eltölti?

Kettős ünnep e mai nap nekünk: ünnepeljük a magyar állam megalapítójának, első apostoli királyunknak, szt. Istvánnak emlékezetét és részt veszünk az Ur Krisztus egy ifju apostolának első szentmiseáldozatában.

Tekintsetek a szentélybe és örvendezetek véreim; ez ifju apostol a mi vérünk, büszkeségünk, gyönyörünk, községünk szülötte: Erdélyi Gyula kegyestanitőrendi áldozópap.

Köszöntlek, testvér, szívem leghöbbszere tetével. Örvendezél: mert Isten embere és az emberek gyámola lettél. Örvendezek én is, lelkem a hálaadás szárnyán emelkedik Istenem elé:

ségleteink növekedése és ebből folyólag a kezelt és kezelendő összegek mennyisége is.

A régen mult sajnós tények következménye nemcsak emléktünkben él, de él fájdalom a papíron és rágódik elhaladásunkon is, a régi bűnökért szenved a jelen kor, fizetjük a néhai apáink által elkövetett könynyelmű ellenőrzés szülte óriási árvatári sikasztási összeget kamataival, fizetjük már a kamatok kamatait, fizetnünk kell a régi idők helytelen, rendszertelen kezelés szülte százalék, illeték, adó, inség kölcsön összegek ezrekre menő összegét, mindezt pedig mi sem idézte elő: mint a könnyű és könynyelmű választás.

Oda dobtak egy nevet, néhány emberre mondta az „amen“-t, lett oly emberből előjárósági tag, ki vagy nem tudta, vagy nem akarta tudni mi a kötelessége, vagy ha tudta, jobb meggyőződését odaadta csekélységért, avagy fölládozta a közjót roszhiszeműleg a semmiért, gyakran öncéljaiért.

Ily előjárókat nem választhatunk józan gondolkodás mellett, számolnunk kell a fenforgó viszonyokkal, tekintetbe venni az elmondottakat és azon körülményeket, melyek köztudomásuk.

Községünk új szervezeti szabálya a mult évben jóváhagyatott és az új szervezeti szabály sokban változtatta meg az előjáróság teendőit, más igényeket kell, hogy támasszunk azok iránt, kiket megválasztani akarunk. Fölhívjuk úgy a képviselő-testület, mint a választó közönség figyelmét a régi előjárók azon tagjaira, kik évek során át ernyedetlen szorgalommal részrehajlat-

Köszönöm Atyám szent kegyelmedet, hogy én nekem, ki ez előtt tiz esztendővel mutattam be első szentmise-áldozatomat itt a mindenszentek oltárára, megengedted, hogy a mai napon, midőn szent Fiad ifju apostola viszi lelkét a véretlen áldozatban ugyanezen oltárra, én szólhatok a te dicsőségedről az itt összesereglett áhítatos hiveknök. Szállj szívembe, szentlélek, hogy ajkam az örök mindenható Szentháromság egy Isten igéjét hirdesse s úgy dicsőíthessem édes nemzetem első szent királyát, a milyen kegyelettel tiszteli őt minden igaz keresztény magyar szíve és hiveidnek a te örömdre mutassam be r. k. anyaszentegyházunk ifju áldozarát.

Figyelmezzetek!

„Szt István élete a történelemé, lelke a mennyeké, hamvai e véren szerzett földé, jótékonyasága a hazáé — példája, szelleme a miénk: a nemzeté!”

Nem lehet e helyt röviden elmonanom, a mit róla a történet tanít. Ti is tudhatjátok, s hogy átérezzettek, mint őrizte szent emlékét szívében hű magyar népe: idézem felsőhajtvagy egyházunk énekét; mert van okunk énekelni ma is:

Ah hol vagy magyarok
Tündöklő csillaga,
Ki voltál valaha
Országunk istájpja?
Hol vagy István király?
Téged magyar kiván,
Te előtted gyászos
Öltözetben sirván,

De, hivek „hazug a szem, mely szt. Istvánért könyet önt, erényeire pedig egy pillantást se vet; hazug a szív, mely szt. Istvánt visszakívánja és az övéhez hasonló buzgóságra nem gyulad; hazug az ajk, mely őt dicséri, és Isten, az ő Istene dicséretében mutatkozik.”

lanul, becsületesen végezték teendőiket, ne mellőzze ezeket a mostani választásnál sem. A régi hivatal viselés nem ok arra, hogy valakit mellőzzünk, hanem ép ellenkezőleg a bevált hivatalnokot újból meg kell, hogy válasszuk, még pedig az elismerés okán ép úgy, mint azért, hogy lelki megnyugvással lehetünk az illetők jövőbeni sáfárkodása tekintetében is.

Ne pártoskodjunk az előjáróság választásánál, a község közjava fogna esetleg ez által szenvedni.

Értekezzünk, tanácskozzunk, állapodjunk meg alkalmas személyekben és azokat válasszuk meg egyetértve.

Rendkívüli közgyűlés.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága Szentesen 1888-ik évi augusztus hó 31-én rendkívüli közgyűlést tart, melyen az alább jegyzet ügyek fognak elintéztetni.

Tárgysorozat:

1. Az árvaszéki kiadói állás rendszeresítése tárgyában alispán véleményes jelentése és ezzel kapcsolatban ezen állás javadalmazására $\frac{16}{100}\%$ pótdadó megszavazása.

2. A nagyméltóságú magyar királyi belügyministerium 40,001. sz. a. kelt intévényje Réti Ernő ügyvédnek Csongrád város részéről jogügyekben történt megbízatása tárgyában.

3. Ugyanannak 49,090. sz. a. kelt intévényje a tiszántúli járás szolgabírói székhelyének Mindszentben meghagyása tárgyában.

4. Ugyanannak 39,301. sz. a. kelt intévényje az állat és hus vizsgálati szabályrendeletre vonatkozólag.

5. Ugyanannak 42,617. sz. a. kelt intévényje.

Ébredj, ébredj, keresztény magyar nép! Légy erényes, buzgó, Istenedben bizó, mint a milyen volt első szent királyod!

Árpád elfoglalta Etele örökjét; de a magyar hazát szt. István alapította meg.

Nem idézem a véres küzdelmek emlékeztét nem lobogtatom képzeletemben Vértölcs zászlóját; nem szólok a hazavédő harcok vészéről: csak arról az ifju vezérről, kit a magas szt. kegyelme a magyar nép megmentőjéül választott ki apostolai sorába.

Géza fia Vajk volt ez; 997-ben emelte a nemzet Árpád vezérutódjává; — és ő 1000-ben Árpád büszke daliáit keresztény alázatra vezérli; a természet szilaj fiait, kik folyók és partok partján, völgyek forrásainál harsogának dalt és áldozának déleleg hó fehér mént istenöknek, csöndes imaházba viszi, s a titok teljes oltári szentség elé térdelteti; a hadak istenének legkedvesebb népét, melynek első erénye a vitézség, első szenvedélye a viadal, az evangéliomi szeretet és béke igéire tanítja meg. Bizvást idézhetem róla Ezdrás próféta szavait: „Bizonára sok nemzet között hozzá hasonló király nem vala.”

Szt Ágoston szerint: „A keresztény fejedelmek nem azért mondjuk szerencsésekknek mivel sokáig uralkodnak, vagy ellenségeiket megfékezik; hanem akkor mondjuk szerencsésekknek őket, ha igazságosan uralkodnak, ha a mélységesen tisztelők nyelvei s a rendkívül alázatosan köszöntők hódolatai következtében el nem kevélyednek hanem megemlékeznek, arról, hogy ők a királyok, ők is emberek; ha Istent félik, szeretik, tisztelik; ha késedelmesekek a boszuban, gyorsak a megbocsátásban... és ha ezeket nem hiu dicsőségre vágyásból, hanem az örök boldogságért teszik.”

vénye a vármegyei betegápolási alapról 1887 évben vezetett számadásra vonatkozólag.

6. Ugyanannak 41,426. sz. a. kelt intézvénye a vármegyei 1885. évi házi pénztári számadásra tett észrevételek megszüntetése tárgyában.

7. Ugyanannak 42,620. sz. a. kelt intézvénye a községi és körjegyzői nyugdíjalapról 1887. évről vezetett számadás jóváhagyása tárgyában.

8. Ugyanannak 42,621. sz. a. kelt intézvénye a vármegyei szegény-alapról 1887. évről vezetett számadás tárgyában.

9. Ugyanannak 42,623. sz. a. kelt intézvénye a vármegyei kórházi alapról 1887. évről vezetett számadás tárgyában.

10. Ugyanannak 47,696. sz. a. kelt intézvénye a vármegyei gyámpénztárról 1887. évről vezetett számadás tárgyában.

11. Ugyanannak 39,749. sz. a. kelt intézvénye Boryszlavszky Leo tiszteletbeli alszámvevő részére a vármegye által megszavazott 50 frt segélyre vonatkozólag.

12. A nagyméltóságú magyar királyi közmunka és közlekedési ministeriumnak 27,225. sz. a. kelt intézvénye gróf Bethlen Márk és társainak Szentestől Makóig tervezett vasút építésére adott engedély meghosszabbítása tárgyában.

13. Ugyanannak 30,258. sz. a. kelt intézvénye a Szárazér szabályozásához Návay Imrénék kormánybiztossá lett kinevezése tárgyában.

14. Ugyanannak 34,833. sz. a. kelt intézvénye az ut fentartási előirányzat és a Csongrád város részére árvízvédelmi célokra adott 3000 frt kölcsönnek elengedése tárgyában.

15. A nagyméltóságú magyar királyi földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi minisiteriumnak 34,247. sz. a. kelt intézvénye a gazdasági szesztermelés előmozdítása tárgyában.

16. Ugyanannak 35,707. sz. a. kelt intézvénye a szentesi ipartestület alapszabályainak jóváhagyása tárgyában.

17. A nagyméltóságú magyar királyi valóság és közoktatási minisiteriumnak 27,866. sz. a. kelt intézvénye a Szentés városi gymnasiumnak nyilvánossá tétele tárgyában.

Ilyen keresztény fejedelem volt szt. István.

Ismeritek-e azt az éneket, a mely így kezdődik:

„Ezer esztendeje annak, hogy a magyarok itt laknak“?

Hát azt ismeritek-e, a mely így kezdődik:

„Rég veri már a magyart a Teremtő.“

Megérdemeltük-e, hogy e földön ezer évet éljünk, nem kérdezem; mert bűnünket az örökévaló végtelen Irgalom nem úgy rózza fel, hogy igaz bűnbánatunk le nem törölhetné.

Megérdemeltük-e, hogy évszázadokon át verjen bennünket a Teremtő? Kérdezem és felelek rá: meg! Mert őseink örökjét nem becsültük meg, nem követtük a szent királyok, a hon- és hitvédő bajnokok magasztos példáját. Pedig hívek, mirőlunk énekelte az új idők prófétája magasztaló szóval, hogy

Ez a nép az egyház szemefénye
Duna-Tisza gazdag partinál,
Melynek még a koronája is szent,
És apostol trónján király!

A mi őseink voltak azok, kik, mikor gyászba borult hazánk ege így énekeltek:

„Boldogasszony anyánk
Régi nagy pátronánk,
Magyarországról, édes hazánkról
Emlékezzél meg szegény magyarokról!“

Tegyétek szivetekre jobb kezeteiket, hallgassátok meg a lelkiismeret szavát; bizony-bizony azt fogjátok hallani, hogy ma napság sem érdemtelenül ver bennünket a Teremtő.

De lássátok az isten irgalma végtelen. Szt. István király a boldogságos szűz ótalmába ajánlotta nemzetét és hazáját. Azóta a mi országunk Mária országa, Isten anyja Magyarország Nagymasszonya. Ha ő esedezik érettünk, kegyelmes esz a Szentháromság egy Isten irántunk. Csak

18. Szentés város községének 150 ezer forint kölcsön felvétele tárgyában hozott határozata

19. Csongrád város kérelme a félegyház-csongrádi vasútépítésre megajánlott összeg két részletének kiutalványozása iránt.

20. Pázmány Dániel vármegyei levéltárnok jelentése a vármegye monographiájának megírásához szükséges adatok beszerzésével leendő megbízatása és az ebből kifolyólag felmerülő költségek fedezése iránt.

21. Kolozsvármegye közönségének a vad-házasságok megakadályozása tárgyában kelt felirata.

22. Pozsony szab. kir. város közönségének a közigazgatási bíróságok létesítése iránt az országgyűlés képviselőházához intézett felirata.

23. Dorosma város által a szeged-dorosmai műnt költségeire felvett 70,000 frt kölcsön jóváhagyása tárgyában alispáni jelentés.

24. Hegedüs Imre dorosmai tanító nyugdíjazási ügye.

25. Német Péterné Harmat Rozália horgosi volt tanító özvegyének nyugdíjazási ügye.

26. Horgos községnek a piaci és vásári helypénzedési jog bérbeadása felett kötött szerződése.

27. Dr. Mátéffy Pál orvos-tudor oklevelének kihirdetése.

Kelt Szentésen, 1888. augusztus 17-én.

Stammer Sándor,
alispán.

Helyi és vegyes hírek.

— **Első mise.** Szent István király napján mondotta első miséjét községünk szülötte Erdélyi Gyula kegyestanítórendi áldozópap. Az új papot helybeli plebánosunk ft. Keller Lajos vezette az oltárhoz, a szent beszédet pedig Kis Sándor kegyesrendi tanár tartotta. Az igen szépen feldiszipített templomban a mise megható ünnepiességgel ment végbe, s emelték ez ünnep jelentőségét az új pap segédkező rendtartásai, s a jelen volt nagyszámú nép és érdeklődő intelligens közönség. De

lakozatok szivetekkel az én szivemhez, emeljétek fel lelketeket az én lelkemmel, esedezünk tgyütt szt. István király ünnepén édes hazánk Pátronájához:

Üdvözítünk édes-anya,
Boldogságos Szűzanyánk!
Gyász idő jár a magyarra,
Hű népedre nézz le ránk.
Áldva áldunk, esdve várunk,
Szánj meg minket, Szentanyánk;
Te vagy a mi napvilágunk,
Mi mennybéli Pátronánk.

Üdvözítünk édes-anya,
Boldogságos Szűzanyánk!
Fogadj vissza irgalmadba,
Ha bűnünkben elhagytánk.
Elsiratjuk vétkeinket,
Szánj meg minket, Szentanyánk;
Oh töröld le könyveinket,
Mi mennybéli Pátronánk.

Üdvözítünk édes-anya,
Boldogságos Szűzanyánk!
Minket ér az Ég haragja,
Oh szegény magyar hazánk!
Népe romlik, népe pusztul,
Szánj meg minket, Szentanyánk;
Óvd meg a jót a gonosztul,
Mi mennybéli Pátronánk.

Üdvözítünk édes-anya,
Boldogságos Szűzanyánk!
Hét ellenség, hét haragja
Les ránk orv-kigyók gyanánt.
Ha te védesz, meg nem ejtnek;
Szánj meg minket, Szentanyánk;
Légy védelme hű népednek,
Mi mennybéli Pátronánk.

Üdvözítünk édes-anya,
Boldogságos Szűzanyánk!
Gyász idő jár a magyarra,
Vész vihar közelg reánk.
Benned bizunk és remélünk;
Szánj meg minket, Szentanyánk;
Esedezél égből értünk,
Mi mennybéli Pátronánk.

(Vége köv.)

legmegindultabb volt a szent mise befejezése, midőn az új misés édes anyját, rokonait, társait, ismerőseit és az egész jelen levő népet megáldotta. Este az új pap édes anyja özv. Erdélyi Józsefné házában gyűlt össze a rokonság és a tisztelők nagy száma kedélyes mulatságra; s a sok minden jóval megterhelt asztaloknál természetesen a felköszöntők sem hiányoztak; így az új pap manuductorát, kedves szavu szónokát és egykori jó tanítóját Hám Jánost köszöntötte fel szép beszédjével. Kis Sándor tanár több ízben felköszöntötte a rokonságot, Vidovich Antal főszolgabíró az öröm anyára emelte poharát, Szobotka Gusztáv és Alexovits János az ünnepeltet éltették. A derült kedélyességben is ropegős tánc közt lefolyt paplakodalom egész kivilágos-kiviradtig tartott, s a jelen voltak nál bizonyára sokáig kedves emléken marad.

— **Hymen hírek.** Hacker József csanyi birtokos, kedves lányát Irénkét e hó 22-én vezette oltárhoz Müller Jakab horgosi lakos. A vidékről is sokan jelentek meg az örömnapon. Az esketési szertartást a csongrádi rabbi végezte, szép szónoklatot tartott, figyelmeztette a fiatal párt a haza iránti kötelezettségeire. A vigadók kellemes emlékek távoztak, a nászutra kelt fiatal házaspárnak boldog utat, életet kívánunk.

— **Sallay Mariskát** e hó 25-én vezette oltárhoz, Vitos Gerő. Mindkettő rövid idővel ezelelt választatott itt el községi tanítóval, itt ismerkedtek meg. Szivből kívánjuk, hogy boldogságuk legyen tartós és teljes!

— **„Lajos“ napja.** A helybeli „48“-as kör mint minden évben, úgy az idén is megünnepelte nagy hazánk fia Kossuth Lajos neve napját. Számosan gyűltek egybe és jól töltötték az időt. Hogy lelkes szónoklatokban nem szűkölködtek, fölesleges említeni, szolt a zene és „Kossuth Lajos azt üzenté“ című dal, sok ember szemébe könnyet varázsolt. Üdvözölő távirat menesztetett az ünnepelthez, az e célra rendezett gyűjtés maradványát az adományozók a „Jó sziv“ javára engedték át. Szerkesztőségünk e helyütt is nyugtázza őszinte köszönettel az 1 frt 73 krt. és azt rendeltetése helyére juttatni kedves kötelességének ismeri.

— **A községi képviselők választása.** E hó 23-án választatott meg a képviselőtestület 10 rendes és 5 póttagja. A szavazatok nem igen oszlottak meg, a szavazók jó része irni olvasni nem tudván, a kezébe nyomott lappal szavazott, a megválasztottak között van több oly egyén, kit nem kellett volna e tisztségre mélatatni ma, ám megválasztottak, iparkodjanak az eddigi ki nem érdemelt kitüntetést a jövőben kiérdemelni! Megtörtént egyik-másik választó kerületben az is, hogy a megválasztott önmagára szavazott, aunyi szavazat-lap adatván be, a mennyivel az illető megválasztatott, — de hát hagyjuk e dolgot, lehetett tévedés is.

— **A csongrádi vaspálya.** Jövő hó első napjaiban adatik át a forgalomnak a csongrád-félegyházi szárny vonal. Hát a szentes-szegvár-mindszent-h.-m.-vásárhelyi?

Alakuló közgyűlés. Mint értesülünk községünk képviselőtestületét legközelebb alakuló közgyűlésre hívják össze, az előjáróság választása pedig a szeptember havi redes közgyűlésen fog megtörténni.

— **A „Jó sziv“.** A „Jó sziv“ végrehajtó bizottságától vett fölszólítás tolytán a járási főszolgabíró és a „Mindszent“ szerkesztősége értekezletre hívták össze Mindszent lelkes hölgyeit és férfait. Az értekezlet e hó 19-én lett megtartva, elhatározatott, hogy gyűjtőívek bocsájtatnak ki. A gyűjtés nehéz munkáját magukra vállalták: Dr. Kaufmann Józsefné, Vidovich Antalné, Kone Lajosné, Alexovics Jánosné, Kohn Mórné, Veisz Cila, urnök és Massanec Irma urnölgy. Két-két nőt egy férfi kísér óhajunk, hogy a gyűjtés szép eredményre vezessen!

— **A csongrád-percsorai töltés építő társulat** megalakult e hó 22-én Kállay Albert kormánybiztos elnöklete alatt, a gyűlés lefolyásá-

nak nevezetesebb mozzanatairól legközelebb többet.

— **Lopott s megszökött.** Szabó Bálint szentesi illetőségű 18 éves suhanc gazdája Varga Benjámint szentesi lakostól megszökövén, magával vitte gazdájának 1 értékes lovát. — A szentesi kapit. hiv. körözteti.

— **100 évet élt.** A mágocsi uradalomhoz tartozó lászólótelki pusztán szatócs Grünvald Hermán, ki e hó 21-én végelegyenülésben elhalt, 100 évet élt.

— **Eltűnt egyén.** Bozó Jónás Bálint nevű fia, ki Jaksa János tiszai gábor szolgálatában állott f. évi július hó elején nyomtalanul eltűnt, hatóságilag köröztetik.

— **Iskolai értesítés.** A hód-mező-vásárhelyi ev. ref. főgymnasiunban a beiratás aug. hó és szept. 1—5 napjain eszközöltetik. A főlvételi, pótló és javító vizsgálatok ugyanezen időben tartatnak. A tanév ünnepélyes megnyitása szept. 5-én d. e. 10 órakor leend. A tanítás szept. 6-án veszi kezdetét. A beiratás alkalmával minden újonnan belépni óhajtó tanuló kereszt levéllel, a himnlóltásról szóló igazolvánnyal és eddigi tanulmányán igazoló bizonyítvánnyal tartozik szülőjével, vagy ezek helyettesével jelentkezni. A beiratásokra a főlvételi díj, az ifjusági könyvtári illeték és a félévi tandíj lefizetendő. Hód-Mező-Vásárhelyen, 1888. aug. 22. A z i g a z g a t ó s á g.

— **Lányok párbaja.** Cannesből írják: Bármily hitetetlennek tessék is, szóról-szóra igaz a következő tény: Egy helybeli előkelő család két szép leánya beleszeretett egy hasonlóképp jó családból való fiatal emberbe. A két leány, korábban jó testvérek, rettentően meggyűlölte egymást s elhatározta, hogy véget vet a kínos állapotnak, párbajt viv — azzal a föltétellel, hogy egyiküknek okvetetlen meg kell halni. A párbaj megtörtént, pisztolyra. A fiatalabbik, tizenhétéves leány balkarjába kapott egy golyót, mely karesontját eltörte, a másik leánynak mellébe furódott a golyó, halálos sebet ejtve rajta. A párbaj híre nagy izgalmat keltett a városban.

CSARNOK.

Beóthy László emlékezete.

*Harminc éve, hogy elváltunk,
Te mentél az örök — létre,
Én maradtam önkéntelen
Zajló világ örvényébe'...*

*Sodor és víz, vadul kerget,
De azért látom az eget,
Látlak téged, minduntalan
Elém hoz az emlékezet!...*

*Várom, várom azt az időt,
Mikor újra látjuk egymást,
Mikor ismét együtt leszünk
A tubvilágon oda-át.*

*Örülünk a boldogságnak,
Mely körülvesz mi bennünket
Arra a szép gondolatra,
Hogy földi gond nem bánt minket!...*
Budapest, 1887. május 20.
O z o v a y Á r p á d.

Jago és Biberach.

Párhuzam.

A cyprusi tragédiának sötét alakja, Jago, a drámai intrikának legérdekesebb jelensége. Érdekes pedig azért, mert a szó szoros értelmében vett gonosztevők csaknem minden faját egyesíti magában, s első megjelenésében a gazság oly bevégzett technikájával lép elének, hogy nem előttünk fejlődik többé, hanem csak mintegy más-más oldalról tűnik fel. E bevégzettségéből magyarázható meg az, hogy a drámai intrikusokat az ő alakjához szokták mérni s a mi ez intrikusok jellemében az övéhez hasonló, azt az ő jellemének tulajdonítják. A mi tragédiánk intrikusát, Biberachot is vele hasonlítják össze, s azt tesszük most mi is, hogy a párhuzamból a

két alak egyéniségét körvonalozva állithassuk magunk elé.

Ha Jago megjelenését vizsgáljuk, hogy belőle következtetést vonjunk tetteire, megítéljük s támadásának természetességét levezethessük, nem lehet pusztán azokkal az érvekkel és nyilatkozatokkal megelégednünk melyeket ő maga nyújt s melyekkel igazolni törekszik Othello iránti elkiescredését, mert ez, mint megfogunk győződni, bennünket csak a kételkedés labirintjába vezetne, — hanem boncolnunk kell nekünk minden mozzanatát, minden vonását; keresnünk kell benne az embert egyéni tulajdonságaival, vagyis meg kell alkotnunk magunknak az ő teljes jellemét!

I.

J a g o.

Jago a gonosztságot megtestesítve állítja elének. Feltalálható benne csaknem minden árnyalat, a mi a morállal, a nemessel ellentétes. És e jellem alakulásának alapja: Jago természete!

Nem lehet ugyanis fölvennünk, hogy őt félelmes szerepére az élet nevelte volna; nem pedig azért, mert életéről alig tudunk valamit; s ő is mikor multját említi, vagy multjára céloz, nem adatokat hoz fel, hanem élményeinek pusztán philosophiájával áll elő.¹⁾ Tudjuk, hogy katonai volt és járta a világot; s igaz ugyan, hogy a katonai élet, s különösen föltehető, hogy az ő katonai élete lelkében az emberi szelidebb érzéseket megbéníthatta, de játszandó rettenetes szerepére alig nyújthatott valami alapot. Bizonyítja ezt az, hogy a háboruk legközönségesebb dolga, az ölés, nem eleme; mintha irtóznék tőle,²⁾ s mindig más által akarja végeztetni, és maga csak akkor ránt kardot, mikor a körülmények már-már kényszerítik. De természetéből egész jelleme felfejthető. Lássuk először is becsvágyát.

Panaszkodik Roderigonak, hogy a mór hadnagygyá egy silány fiórenci fickót, egy szószágyárt, valami Cassio nevű irkászt tett, míg őt, ki vitézségének száz jelét adta már, mellőzte. „Pedig én ismerem magam becsét!“ kiált fel. És e becsvágy háromszorosan veszélyes; először azért, mert Cassioval szemben igazságos, hisz Jago a bákó Cassionál csak többet ér; másodsor, mert a jobban megérdemelt helyre, tehát Cassio ellen törni indítja Jagot, — és harmadsor, mert mellőztetéséért gyűlöletet kelt fel benne a mór ellen. — Csak hogy az ő becsvágya egészen más, mint a mit a szó magában rejtene látszik. Jago Cassio helyén hadnagy akar lenni. Dicsőségéből? Rangkórból? Eszeágában sincs. Vagy mellőztetésében talán érdemének megsértését látja? Mit törődik ő az érdemmel? Mikor saját becsét hánytorgatja Roderigonak, azt sem azért teszi, hogy meggyőződését nyilvánítsa, hanem, hogy Roderigot a ki törődik az érdemmel, a mór iránti ellenszenvéről meggyőzze. Mert rögtön utána mondja, mikor a szolgákat osztályozza:

Vannak aztán,
Kik szolgálással s béruhában is
Maguknak tartják szívüket, s midőn
Uroknak látszanak szolgálni: jól
Meglépesednek, és ha megszedék
Magokat, aztán becsülettel élnek.
Az ily fickóknak van eszköz, s magam
Közéjük tarozom.

Ime, ennyi az ő becsvágya. Kényelmes élet és semmi több. S ezt nemcsak a mórtól akarja ő megnyerni, Roderigo ügyének is azért fogja pártját, hogy jól megfizess.

Igy szoktam én bolondok pénzével
Erszényemet megtönni

szól, mikor már előbb, Roderigonak adott utasításai közben minden második szava: Végy pénzt magadhoz!

1) Pl. Négyezer hét évig jártam a világot, s mióta jótett és sértés között különbséget tudok tenni, nem találtam embert, ki okosan tudná szeretni magát. I. felv., 3. szín.

2) Bár harcban öltem embert, mégis így
Hideg vérrrel megölni valakit,

Lélekbe járó hünnök tartanám. I. felv., 2. szín.

Ezen silány becsvágy, vagy helyesebben haszonlesés, jellemének ez egyetlen vonása oly végtelen, hogy következményei maguk képesek az önzöt tönkre tenni, s bennünk az erkölcsi undort fölbűreszteni. Munkál Cassio ellen, hogy helyét megkaphassa, s kész Cassiot ezért a halálnak adni; tör a mór ellen, mert mellőzte, — s hogy a móron bosszút álljon, Desdemonát halálra szánja; segít Roderigonak, hogy pénzt kapjon, de az éji utcai harcban Roderigo vesztét óhajtja, nehogy az a Desdemona számára adott kincseket tőle visszakérje. Ennyi gyilkosság jellemének egyetlen vonásából!

Saját szavai szerint is ezen sajátságos színezetű becsvágya az első ok, mely őt a mórra ingerli. A második ok házasi életének megsértése. Tehát második jellemvonásának mondhatnók a szerelmét. Csak hogy nála ez is sajátságos lábón áll. Azon kell kezdenünk, hogy ő a nőket semmire sem becsüli. Desdemonát háta megett kitanult velencei delnőnek nevezi, s elvét vele szemben is elárulja; mert mikor Desdemona kéri, hogy mondjon róla valami dicséretet, nem valami finom udvariassággal válaszol: „Oh, drága hölgy, azt ne kívánd; csupán gyaláznai tudok én!“ S mikor Roderigot biztatja céljának sikerével, Desdemonát oly alacsony erkölcsi mértékkel méri, mintha nem is emberről beszélne.³⁾ Hogy többet ne említsünk, Othello szerelmét „vad inynek“ nevezi, s Othellót „édes gyökérhez“ hasonlítja, mellyel „az az asszony“ nem sokára úgy is, „jöllakik.“ — Említsük-e kategóriáját, melybe a nőket beosztja? Kár biz azt említenünk, mert ő nem is tesz közöttük különbséget. Legyen bár a nő szép és eszes, rut és eszes, bolond és szép, bolond és rut — ő vála egy a kritika.³⁾ S a ki legjobban megérdemli, hogy szépet mondjon róla, az szerinte „jó lesz szoptatni s árulni a sört!“

Elhallgatva, hogy Biancát a legmegvetőbb legcudarabb nevekkkel illeti, keressük, hogyan vélekedik nejről, kit érdemesnek tart mégis arra, hogy miatta a mór ellen támadjon. Azzal, hogy Cassio megcsókolja Emiliát, nem látszik, hogy törödnék; de elveihez hiven, e mozzanatban is feltalálja a szálát, melyből nejt sújtó megjegyzéseit fonhassa. Először csak nyelvenek nevezi; de mikor Emilia védekezik, ajtos-tul tör ki belőle a körülményes jellemzés:

A házon kívül

Kép vagy; szobában nagy harang; a konyhán
Sárkány; ha vétesz: álszentelkedő;
Ha bántnak: ördög; ha dolgozni kell:
Játékra kész

s hogy felesége karaktere teljes legyen, keleties színezetű, elmondhatatlan éllel végzi be a listát,³⁾ melyet meg is ismételt, hogy kétségtelessé tegye az ő törökös meggyőződését. S ha hozzá vesszük még azt, hogy mikor Desdemona holtteste mellett Emilia beszéde után a talajt ingani érzi lábai alatt, kardot ránt neje ellen, s kegyetlenül elnémitja: Jago szerelmével készen vagyunk! Tudjuk, hogy szerelmi bosszúja nem elv ez, mellyel egy megsértett szív magát felpáncélozhatja, s ép oly kevéssé nemes indulat, mint a mily kevéssé ambiciós az ő haszonlesése. Csak egy újabb sötét vonás a rossznak azon színkeverékéből, melyből az ő lénye alkotva van, s melyet mikor idealisnak tünteti fel csak lárvá gyanánt akar felhasználni azok előtt, kiknél az ambició és szerelem erkölcsi értékkel birnak, — sőt monologjaiban maga előtt is, hogy rosszban járó lépteknek úgy szólván csak nevet adjon. Mert e vonásokat tökéletesen kiegészítik jellemének többi oldalai.

Tekintsük csak hidegvérűségét, melyet lépten-nyomon elárul. Mikor Othello a lelkébe csepegtetett méregtől hőrög, s dühében már-már Jagot is fenyegeti, oly nyugodtan parirozza el

1) II. felv. 6. jel.

2) I. felv., 3. szín.

3) II. felv., 1. szín.

a mór kitöréseit, s annyira tudatában van biztonságának, mintha csak egy ketrecbe zárt ebet ingerelt volna; s mikor a mór ájulva rogy össze előtte, először nyugodtan megteszi az ő kegyetlen megjegyzését:

Hass méreg! Így hass! Így fogják meg a
Könnyen hívő bolondot. Így jó
Sok ártatlan asszony hirbe!

s csak akkor ébreszti: „Hej, jó uram, Othello, jó uram!”

(Folyt. köv.)

Irodalom.

Benke István ev. ref. kollegiumi r. tanár Sepsiszentgyörgyön előfizetési felhívást bocsájtott ki „Isten országa” című homiliákat és prédicációkat tartalmazó kötetes munkára. Szerző 1884-ben a föltűnést keltő „Zwingli Ulrik élete” című művét adta ki. Az „Isten Országa” című mű 2 részre osztottan is rendelhető 1 frt 25 kr-ával, együttesen postai bérmentesítéssel 2 frt 20 kr. Előfizetők gyűjt a szerkesztőség, jelentkezni is lehet szerzőnél levelező lapon.

Dolinay Dyula „Hasznos mulattató” című képes lap mindkét nembeli ifjúság számára — folyóirata 16-ik évfolyamának 16-ik füzeté sokot változatos tartalommal e hó 19-én jelent meg. Előfizetési ára a havonként kétszer megjelenő folyóiratnak évnegyedenként 1 frt, mely szerkesztő és kiadóhoz küldendő Budapestre kecskeméti-utca 13. sz.

A budapesti értéktőzsdéről. A „Magyar Mercure” heti tudósításokat ad ki. A Magyar Mercure XI. évfolyamában hiteles sorsolási tudósító, pénzügyi szaklap. Egész évre csak 2 frt. Előfizethető Budapesten, hatvani utca 17. sz.

Vasutimenetrend

H.-M.-Vásárhelyről—Szeged felé: 6 óra 46perc reggel, 5 óra 28 p. este

H.-M.-Vásárhelyről—Nagy-Várad felé, délelőtt 10 óra 24 perccor, délután 7 óra 11 perccor.

Kistelekről—Budapestre: személyvonat éjjel után 2 óraker, délután 3 óraker omnibus-vonat reggel 6 óraker.

Kistelekről—Szegedre: személyvonat déli 12 óraker, éjjel 12 óraker, omnibus vonat délután 6 óraker.

Szentesről—Budapestre. Indul 5 óra 36 perc reggel, 11 óra 2 perccor d. e.

Szolnokról—Szentesre. Indul 3 óra 47 perc reggel, 11 óra 11 perc d. e.

Szentesre érkezik 8 óra 16 perc d. e. 3 óra 47 perc d. u.

Gőzhajózási menetrend

Mindszentről Szolnokra vasárnap és szerdán d. e. 8 óra előtt nem.

Szentesről Mindszentre kedden és szombaton 11 óra előtt nem.

Felelős szerkesztők:

KELLER LAJOS és SZOBOTKA GUSZTÁV

Kiadótulajdonos:

AZ ALAPÍTÓ EGYESÜLET.

2747 szám. tk. 1888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Denes L. Ferenc mindszei lakos végrehajtónak Bozó Viktor özv: Megyeri Károlyné végrehajtást szen-

vedő elleni 522 frt tökekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbiróság területén lévő és Mindszent község és határában fekvő, a mindszei 605 és 1411 szíjkyben A† 441. és 2782 rsz. foglalt ingatlanokból alperest illető felerészekre, s illetőleg az 1881. LX. t. c. 156. §. alapján pedig az egész ingatlanokra és tartozékaikra 302 frt és 56 krban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 3 óraker Mindszent község közházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át vagyis. o. é. 30 frt 20 krt és 5 frt 60 krt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a küldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 97. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen, 1888. évi július hó 25-ik napján.

A szentesi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Temesváry

kir. járásbíró.

2748 szám. tk. 888.

Árverési hirdetményi kivonat.

A szentesi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Tóth Katalin végrehajtónak Vida Veron Hege-

düs Józsefné végrehajtást szenvedő elleni 48 frt 88 kr. töke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a szentesi kir. járásbiróság területén lévő és Mindszent község belterületén fekvő a mindszei 653 számú tjkönyvben A† 331. rsz. a. foglalt 114 nyszgöl területű ingatlanból alperest illető fele részre, s illetőleg az 1881. LX. t. c. 156 §-ának d. pontja alapján az egész ingatlanra és minden tartozékaira az árverést 320 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi szeptember hó 11-ik napján délelőtt 10 óraker Mindszent község közházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át vagyis o. é. 32 frt készpénzben, vagy az 1881. LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. c. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Szentesen 1888. évi július hó 25-ik napján.

A szentesi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Temesváry

kir. j. bíró.

SCHLICK-féle VASÖNTÖDE és GÉPGYÁR

RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG

GYÁR ÉS IGAZGATÓSÁG:
VI. külső váci-ut 1696/99.

BUDAPEST,

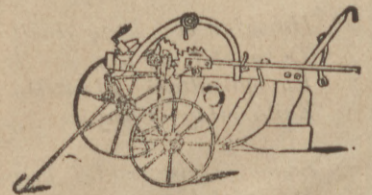
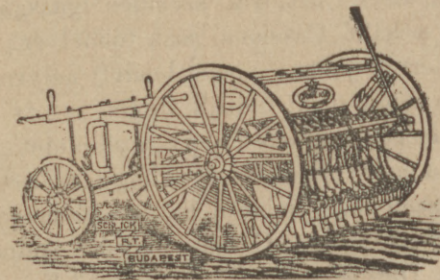
VÁROSI IRODA és RAKTÁR:
VI. váci-körut 57.

Schlick-féle szab. „Triumph és Haladás”
sorvetőgépek.

Szörvavető gépek,

Schlick-féle szab. két és
háromvasu ekék,

Schlick-féle szab. Ra-
yol-ekék,

**SCHLIK és VIDATS-féle eredeti egyvasu ekék és talajművelő-
eszközök,**

Boronák és rögtörő hengerek,

Szecsavágók, répvágók, répapazók, tengeri morzsolók, oszves tengeri
darálók.

Gőz- és járgánycséplő készülékek, gabonatisztító rosták, örlőmalmok stb.

Az összes ekék tartalékrészei készletben tartatnak. — Előnyös fizetési
feltételek. Legolcsóbb árak.

Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

JEGYZET.

Van szerencsénk ezennel t. c. üzletbarátaink becses tudomására hozni, hogy noha a VI., váci-körut 57 sz. a lévő irodáink legnagyobb részét a külső váci-uton lévő gyártelepünkre helyeztük át, mindazonáltal az eddigi irodai helyiségünkben t. üzletbarátaink kényelme érdekében egy városi irodát tartunk fenn, valamint, hogy ugyanott építési cikkeink és gazdasági gépeinkből raktárt létesítettünk.

Kiváló tisztelettel

A Schlick-féle vasöntöde és gépgyár
részvénytársaság igazgatósága.

Képviselő és mintaraktár Szentesen: Schlesinger Ferenc úrnál.